

Vaikas visada gali išmokyti suaugusį trijų dalykų: džiaugtis be jokios priežasties, visuomet būti kuo nors užsiėmusiu ir iš visų jėgų reikalauti to, ko trokšti. (Paulo Coelho)

ADAPTACIJA

PRISITAIKYMAS – SAVO VIETOS PAGAL SAVO POREIKIUS RADIMAS

Klaipėda lopšelis-darželis „Volungėlė”

Dažnai tėvai su siaubu prisimena pirmąsias vaiko savaites darželyje. Savaime aišku, Jūs tikite kad Jūsų mažasis čia jausis puikiai vos ne nuo pirmos dienos. Daugybė tėvų supanikuoja susidūrę su pirmosiomis vaiko ašaromis ir pasipriešinimu. Darželio lankymas tokiais atvejais neretai pasibaigia kelių savaičių košmaru, o darželio idėja atidedama neribotam laikui.

Kad būtų lengviau suprasti, ką jaučia vaikas pirmosiomis dienomis/savaitėmis darželyje, pabandykite prisiminti, kaip Jūs jautėtės darželyje savo pirmą dieną.

Nepavyksta? Galbūt prisimenate savo pirmą dieną mokykloje? O gal kraustėtės iš vienos vietos į kitą? Tokie įspūdžiai įsirėžia ryškiai ir ilgam. Jei nepamenate tokio įvykio, tikrai atsiminsite pirmąją savo darbo dieną paskutinėje darbovietėje.

Prisiminkite, kaip jautėtės?

Kuo skiriasi suaugusio žmogaus ir vaiko adaptacija?

Pirmiausia vaikui, skirtingai nei suaugusiam žmogui, atsiskyrimas nuo mamos ir namų aplinkos įvyksta pirmą kartą. Štai kodėl neįmanoma paruošti vaiko brolio ar sesės gimimui, ėjimui į darželį – kaip kad neįmanoma paruošti bet kokiai patirčiai, kuri atsitiks pirmą kartą jo gyvenime. Vaikas tiesiog nepajėgus įsivaizduoti tokios situacijos, to, ko dar nėra patyręs.

Vaiko ruošimas darželiui (pasakojimai, kartais net agitavimas) dažniausiai yra neveiksmingas. Ir kalba eina ne apie vaiko įsivaizdavimą, kaip atrodys darželis, kokie žaislai ar užsiėmimai jo lauks (tą jis gal ir galėtų įsivaizduoti), bet labiausiai apie jausmą, kurį vaikas patirs toje naujoje aplinkoje, likęs vienas, be tėvų. Tam vaiko paruošti neįmanoma – vaikas su tuo tiesiog susiduria, kai tai atsitinka, ir turi tai išgyventi. Antra, vaikai nesupranta savo emocijų, negali jų analizuoti ir valdyti. Visus neigiamus jausmus jie išgyvena stipriau ir stichiškiau nei suaugę žmonės. To labai svarbu nepamiršti.

Kokios yra pagrindinės vaiko streso priežastys?

Pirmoji priežastis, kodėl vaikas patiria stresą pradėjęs lankyti darželį – tai atsiskyrimas nuo mamos.

Apsisprendimas vesti vaiką į darželį, vaiko palikimas jame kažkuo panašus į gimdymą. Gimdymo metu iš vieno kūno tampa du, darželio lankymo pradžia – tarsi emocijnės, vaiko stumtelėjimas nuo savęs, kad jis mokytųsi būti atskiru, savarankišku žmogumi, gyventi tarp kitų žmonių. Ir vienu, ir kitu atveju tai labai skausminga patirtis. Tik gimdant ji skausminga fiziškai, o išleidžiant vaiką į darželį – emociškai. Labai svarbu priimti šį jausmą kaip normalų, neišvengiamą ir jį išgyventi.

Vaikui namų aplinka, buvimas su mama ir tėčiu iki darželio yra pirminis poreikis. Pradėjęs lankyti darželį vaikas labai greitai suvokia, kad jo gyvenimas pasikeitė ir nebus toks, koks buvo (o buvo idealus, kaip kad pas mamą pilvelyje!). Tai suvokęs vaikas visomis išgalėmis kovoja už šį pirminį poreikį: verkia, protestuoja, tada supranta, kad kitaip nebus, gedi, kol po truputį apsipranta, pradeda jaustis saugiai naujuoju savo gyvenimo etapu. Tada galiausiai atranda teigiamus aspektus (draugus, žaidimus, veiklas), po truputį atsiranda motyvacija eiti į darželį. Visą šią jausmų seką, kylančią vaikui, reikia suprasti, gerbti ir nesitikėti greitų rezultatų.

Antroji vaiko streso adaptacijos laikotarpio priežastis – išėjimas iš namų ir svetima aplinka.

Net jei vaikas į darželį ateina jau turėdamas atsiskyrimo nuo mamos patirties (pvz., jį iki darželio kelis mėnesius ar net metus namuose prižiūrėjo auklė ar jis dažnai būdavo paliekamas seneliams), išėjimas iš namų aplinkos ir patekimas į visiškai svetimą bei skirtingą aplinką jam yra didžiulis stresas. Darželyje vaikas jaučiasi panašiai kaip suaugęs žmogus jaustųsi kosminėje stotyje: visi žino, kas po ko vyksta, visiems viskas aišku (tik ne jam!), visi kažką veikia, kažką dainuoja, kažkur eina, viskas kitaip nei yra namuose. Net jei vaikas iš tiesų yra labai subrendęs socialiai ir turi didžiulę motyvaciją bendrauti su kitais vaikais, pirmomis dienomis jis jaučiasi labai sutrikęs ir nepuola iškart draugauti ar žaisti. Dažniausiai jis tyliai stebi aplinką, kol pradeda susigaudyti, kas čia vyksta ir po ko, kokie yra tarpusavio santykiai ir grupės taisyklės.

Atminkite, daug blogiau, jei vaikas išvis neišgyvena jokių emocijų adaptacinio periodo metu. Tai nenatūralu ir yra pagrindo nerimauti dėl vaiko. Praktika rodo, kad pusę vaiko adaptacijos sėkmės lemia, ar tinkamai patys tėvai buvo pasiruošę naujam jų gyvenimo etapui. Kuo labiau jie apsvarstę šį žingsnį, įsitikinę, kad jis būtinas jų vaiko raidai, kuo sąmoningiau renkasi darželį ir auklėtojas, tuo ramiau jie jaučiasi ir reaguoja į sunkias pirmąsias savaites darželyje. Kuo ramiau jaučiasi tėvai – tuo lengviau vaikui, tuo saugesnis jis jaučiasi sunkiu jam laikotarpiu.

Bet pradėsimė nuo pradžių. Čia svarbūs keli dalykai: jei jau apsisprendėte leisti vaiką į darželį, sprendimas turi būti tvirtas ir neatšaukiamas. Nusiteikimas „bandau-darau“ paprastai baigiasi tėvų fiasko po pirmų savaitių, susidūrus su vaiko pasipriešinimu. Todėl kol jusite abejones, darželio klausimą atidėkite bent pusmečiui. Vaiko adaptacija yra skausminga patirtis, ir jūsų vaiko labui tebūna ji vienkartinė ir kuo lengvesnė. Po pirmos nepavykusios adaptacijos įvedinėti vaiką į darželį antrą kartą yra daug sunkiau, vaikas jau turi blogų prisiminimų bei žino, kad kovą su jumis gali laimėti.

Auklėtojai yra patys svarbiausi žmonės, lemiantys Jūsų vaiko savijautą, ugdymosi kokybę, aplinką, kuri supa vaiką. Kaip jausis Jūsų vaikas darželyje ir kaip kokybiškai jis augs, labai mažai priklauso nuo darželio materialinės gerovės ar bazės – kokybę sukuria žmogus, kuris būna su vaiku: koks jis yra, su koku jausmu ir kaip dirba.

Pasiruoškite blogiausioms vaiko reakcijoms į darželį:

Vaiko elgesys gali keistis, vaikas gali tapti sunkiai sukalbamas, pradėti ožiuotis. Darželio aplinkoje vaikas mobilizuojasi, tačiau namuose „iškrauna“ visas savo neigiamas emocijas. Juk čia, kartu su mama, jis galiausiai gali būti savimi. Vaiko miegas naktį gali tapti neramus. Vaikas gali laikinai vėl pradėti šlapintis į kelnaites arba į lovą miegodamas.

Adaptacijos laikotarpiu vaikai daug serga. Per ligą, karščiavimą organizmas pašalina visą susikaupusį stresą. Būdamas namuose vaikas atgauna tiek fizines, tiek emocines jėgas, todėl organizmas periodiškai „pasiprašo“ tokių pertraukėlių. Serga vaikai ir tik dėl fiziologinių priežasčių. Atėję iš naminės terpės jie susiduria su daugybe skirtingų imuninių sistemų. Natūralu, jog vaikas susirenka visus virusus ir bakterijas, kol jo imuninė sistema „nesusigroja“ su grupe. Ir trečia, nuo vaiko patiriamo streso imuninė sistema apskritai tampa silpnesnė, todėl daug jautriau reaguoja į pačius menkiausius temperatūros ar virusinės-bakterinės terpės pokyčius. Būdingiausias adaptacijos laikotarpio ligos – kvėpavimo takų bei virškinamojo trakto. Vaiką nuo patirto streso gali tiesiog pykinti ir tai susiję daugiau su psichologinėmis nei fizinėmis priežastimis ar reakcija į darželio maistą. Pirmais metais dauguma vaikų serga periodiškai kas 4-6 savaites, tai yra gydytojų visai neglumianti įprasta statistika ir turite tam nusiteikti. Pagalvokite, jei vaikas per metus sirgs 10-12 periodų, kas prižiūrės vaiką namuose, kiek kiekvienas iš tėvų ir kaip dažnai galės turėti nedarbingumo lapelį. Jei jūsų galimybės šiuo klausimu ribotos, pagalvokite, kas iš artimų šeimai žmonių (seneliai, tetos, auklės) galėtų jums padėti, sutarkite su jais. Kuo labiau būsite pasiruošę, tuo mažiau išgyvensite streso, tuo sklandžiau viskas vyks.

„Kraitelio“ darželiui surinkimas

Ypač ruoštis nereikia, bet žinokite, kad žiemai vaikas turi turėti specialiai pritaikytus kiemo drabužius (kažką panašaus į slidininko kostiumą: kelnes, striukę, batus, pirštines bei šiltą kepurę). Lietingu sezonu darželyje būtini guminiai batai, kelnės, striukė, kepurė (kažkas panašaus į „žvejo kostiumą“). Pasiūkite maišelį vaiko pamaininiams vidaus drabuželiams – spintelėje palikite bent po

kelias poras marškinėlių, kelnaičių, kelnių kojinių, kojinyčių, viršutinių kelnių/sijonų. Pavasariui-vasarai vaikas visuomet turi turėti kepurę nuo saulės. Pasirūpinkite, kad grupėje vaikas turėtų basutes/šlepetes neslidžiu padu bei tvirtu užkulniu.

Dar kartą pasikartosiu, kad vaiko ruošimas darželiui yra mažai veiksmingas. O vaiko agitavimas gali daryti net ir priešingą poveikį (pvz.: „darželyje tau labai patiks“, „ten bus labai geros tetos“ ir pan.). Vien nuo tokio perdėto tėvų entuziazmo vaikas pradeda jausti įtarimą, kad kažkas čia vyksta negero. Pats idealiausias ruošimosi darželiui būdas – lauknešėlio vaikui ruošimas. Naujos perkamos basutės darželiui, Jūsų siuvasas ir galbūt išsiuvinėtas maišelis apatiniams drabuželiams į darželį – visa tai vaikui žymės naują etapą jo gyvenime.

Ką turi žinoti tėvai apie vaiko adaptaciją darželyje, kaip jai pasiruošti, ko tikėtis ir kaip kartu su vaiku išgyventi šį laikotarpį? Į visus šiuos klausimus jums atsakys jūsų vaikučių grupių auklėtojos kurios turi sukaupusios didelę patirtį

Dienos ritmas

Įstaigoje nustatyta 5 darbo dienų savaitė, dirba nuo 7,30 iki 18,00 val. (10,30 val. režimu)

7.30 (7.00) – 9.00 val. vaikų priėmimas,

9.00 – 9.30 val. pusryčiai;

9.30 – 11.00 val. veiklos grupių kampeliuose;

11.00 – 12.00 val. žaidimai, stebėjimai, veikla lauke;

12.30 – 13.00 val. pietūs;

13.00 – 15.00 val. pietų poilsis;

15.00- 15.20 val. pavakariai;

15.20 - 16.00 val. veiklos grupių kampeliuose;

16.00 – 17.00 val. žaidimai lauke;

17.00-17.20 vakarienė;

17.20 – 18.00 (19.00) žaidimai grupėje arba lauke.

Labai norėtume, kad vaikučius į lopšėlį atvestumėte iki 9 val., jei atsiranda sunkumų informuoti grupės auklėtojas. Vaikučiai į lopšėlį turi būti atvedami sveiki švarūs, tvarkingi. Draudžiama priimti sergančius ar (ir) turinčius užkrečiamųjų ligų požymių (karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, kosti, yra išskyrų iš nosies ir kt.) vaikus, taip pat turinčius utėlių ar glindų.

Vaikučiai lopšelyje maitinami 3 kartus (pusryčiai, pietūs vakarienė) ir papildomai produktus iš pieno ir vaisių programos, kurioje dalyvauja mūsų lopšelis-darželis. Valgiaraščiai sudaromi vadovaujantis Klaipėdos miesto higienos centro patvirtintais 10- tadieniais su kuriais jūs galite susipažinti pas lopšelio-darželio bendrosios praktikos slaugytoją. Veikla lopšelyje bus organizuojama pagal mūsų lopšelio darželio parengtą ugdymo programą su kuria jūs galite susipažinti mūsų internetinėje svetainėje www.volungele.lt. ir paprašius pas grupės auklėtojas. Į laukelį vaikai vedami kasdien 2 kartus šviesiu paros metu. Žiemos metu – esant ne žemesnei kaip minus 12C temperatūrai ir silpnam vėjo greičiui (iki 2 m/sek.) arba ne žemesnei kaip minus 8C temperatūrai ir vidutiniam vėjo greičiui (nuo 2 iki 6 m/sek.).

Mūsų patarimas, pirmas dienas, savaites vaiką pratinti prie lopšelio palaiptiui, paliekant jį po 2,3,4 val. ir taip palaiptiui vaikučio buvimą lopšelyje ilginti ir aišku dėl visko tartis ir konsultuotis su grupės auklėtoja.

MOKESČIŲ UŽ MAITINIMO PASLAUGĄ IR UGDYMO SĄLYGŲ UŽTIKRINIMĄ NUSTATYMAS KLAIPĖDOS LOPŠELYJE-DARŽELYJE „VOLUNGĖLĖ“

Už už dalinį vaiko išlaikymą tėvai moka Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nustatyto dydžio mokesťį už kiekvieną lankyta dieną. Lopšelyje 55,00 Euro už mėnesį, darželyje 61,00 Euro už mėnesį. Atlyginimas už dalinį vaiko išlaikymą įstaigoje mokamas už einamąjį mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 25 dienos, o gruodžio mėnesį – iki 20 dienos.

Atlyginimas už dalinį vaiko išlaikymą, kai vaikas nelanko įstaigos dėl pateisinamų priežasčių, yra proporcingai mažinamas (nemokamas) šiais atvejais (taikoma viena iš nurodytų lengvatų):

1. jei vaikas sirgo 10 ir daugiau darbo dienų iš eilės, pateikus gydytojo pažymą;
2. tėvų (globėjų, rūpintojų) kasmetinių atostogų, kurių trukmė 14 ir daugiau kalendorinių dienų iš eilės, metu, bet ne daugiau kaip 2 kartus per metus, pateikus prašymą ir darbovietės pažymą;
3. vasaros laikotarpiu 28 ir daugiau kalendorinių dienų iš eilės, pagal išankstinį tėvų prašymą;
4. kai oro temperatūra yra žemesnė kaip -20°C arba dėl ekstremalių situacijų bei įvykių.

Kai vaikas nelanko įstaigos be pateisinamos priežasties, tėvai (globėjai, rūpintojai) moka visą atlyginimą už dalinį vaiko išlaikymą.

Atlyginimas už dalinį vaiko išlaikymą, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse tėvų (kitų teisėtų vaiko atstovų) prašymu mažinamas 50 %, jeigu:

1. šeima augina tris ir daugiau vaikų, kai du arba daugiau šeimos vaikų lanko bendrojo ar ikimokyklinio ugdymo įstaigą, pateikus tai patvirtinančius dokumentus;
2. vaikas turi didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, tai patvirtinus teisės aktu nustatyta tvarka;
3. vaiko abu tėvai yra bendrojo ugdymo mokyklų, profesinio mokymo įstaigų mokiniai arba universitetų, kolegijų nuolatinių studijų studentai;
4. yra sunki šeimos materialinė padėtis dėl laikinai susidariusių aplinkybių ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos komisija priėmė sprendimą dėl lengvatos taikymo.

Atlyginimas už dalinį vaiko išlaikymą (ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse) nemokamas, jeigu:

1. šeima gauna socialinę pašalpą ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius pateikė apie tai pranešimą;
2. vaikas auga socialinės rizikos šeimoje ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisija priėmė sprendimą dėl vaiko ugdymo.

Dokumentai, patvirtinantys lengvatos taikymą, pateikiami įstaigos direktoriui, priimant vaiką į įstaigą, o dokumentai apie vėliau atsiradusią teisę į lengvatą – bet kuriuo metu. Duomenys apie lengvatos taikymą tikslinami kiekvienais kalendoriniais metais.

Tikimės gražaus bendradarbiavimo ir supratimo. Nes mums kaip ir Jums labai svarbu, kad Jūsų, o dabar ir mūsų Mažyliui lankančiam mūsų lopšelių-darželių būtų gera, saugu, įdomu, kad jis autų sveikas kūrybingas, sumanus ir išradingas. SĖKMĖS

